

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. L. – firma L.**, so sídlom v P., zastúpenej JUDr. D. S., advokátkou v P., proti žalovanému **JUDr. J. M.**, advokátovi v P., za účasti vedľajšieho účastníka K., so sídlom Š., o **30 608,51 Eur** (922 112,-- Sk), vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17 C 394/2001, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 5. júna 2008 sp. zn. 2 Co 29/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 5. júna 2008 sp. zn. 2 Co 29/2008 v napadnutom potvrdzujúcom a zmeňujúcom výroku vo veci samej a uznesenie Krajského súdu v Prešove z 27. januára 2009 sp. zn. 5 Co 262/2008, 5 Co 263/2008 vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa z 20. augusta 2008 č.k. 17 C 394/2001-564 **z r u š u j e** a vec v rozsahu zrušenia vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou na Okresnom súde Prešov z 5. septembra 2001 (po pripustení jej zmeny v priebehu konania) sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplata sumy 922 112,-- Sk (30 608,51 Eur) predstavujúcej náhradu škody spôsobenej jej tým, že žalovaný ako jej právny zástupca nevykonal všetko potrebné k ochrane jej práv a oprávnených záujmov v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Cb 92/1997, nevyužil všetky zákonné prostriedky, ktoré mohli pre ňu privodiť priaznivejší výsledok v spore, v dôsledku čoho jej vznikla škoda vo výške pohľadávky s príslušenstvom v sume 922 112,-- Sk, vymáhanej v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Ex X.

Okresný súd Prešov v poradí druhým rozsudkom z 5. novembra 2007 č.k. 17 C 394/2001-496 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom náhrady škody

sumu 444 598,-- Sk (14 757,949 Eur), vo zvyšku žalobu zamietol a uložil mu tiež povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Prešov trovy štátu vo výške 30 431,-- Sk (1 010,124 Eur) a súdny poplatok 26 735,-- Sk (887,439 Eur), všetko do 15 dní a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal pritom z názoru vysloveného v zrušujúcom uznesení krajského súdu, podľa ktorého predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka sú splnené, pretože podľa § 13 ods. 2 zákona č. 132/1990 Zb. o advokácii (ďalej len „zákon č. 132/1990 Zb.“), žalovaný ako advokát bol v konaní povinný dôsledne využívať všetky zákonné prostriedky a uplatňovať ich a nebola preukázaná žiadna prekážka, pre ktorú by nebolo možné v konaní 18 Cb 92/1997 využiť riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Bola tiež preukázaná príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, ktorá vznikla žalobkyni a tiež existencia škody, teda dôvodnosť žaloby bola daná. Po doplnení dokazovania v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu súd prvého stupňa ustálil výšku vzniknutej škody a spoluzodpovednosť žalobkyne na jej vzniku v rozsahu 50 % a žalovanému uložil povinnosť žalobkyni zaplatiť náhradu škody vo výške 444 598,-- Sk (14 757,949 Eur) a vo zvyšku – s prihliadnutím na rozsah spoluzodpovednosti žalobkyne – žalobu zamietol.

Krajský súd v Prešove v poradí druhým rozhodnutím z 5. júna 2008 sp. zn. 2 Co 29/2008 na odvolanie žalobkyne aj žalovaného rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti vo veci samej potvrdil, v jeho vyhovujúcej časti zmenil tak, že návrh aj v tejto časti zamietol a v časti týkajúcej sa trov konania štátu, súdneho poplatku a trov konania účastníkov zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že po doplnení dokazovania súdom prvého stupňa v intenciách zrušujúceho uznesenia krajského súdu došlo k zmene skutkového stavu, v dôsledku ktorého neboli preukázané podmienky zodpovednosti žalovaného za škodu. Uviedol, že zodpovednosť advokáta za škodu spôsobenú klientovi v súvislosti s výkonom advokácie je založená na princípe objektívnej zodpovednosti, teda bez zreteľa na zavinenie, zavinenie advokáta sa neskúma a preto neprichádza do úvahy ani vyvinenie podľa ustanovenia § 400 ods. 3 (zrejme § 420 ods. 3 – pozn. dovolacieho súdu) Občianskeho zákonníka a zbavenie sa zodpovednosti advokáta je špecifikované v § 21 ods. 4 zákona č. 132/1990 Zb., podľa ktorého základným predpokladom zodpovednosti advokáta je podmienka výkonu advokácie, vznik škody a príčinná súvislosť a žiadne ďalšie predpoklady nie je potrebné ani skúmať ani dodržať. Za preukázaný mal prvý predpoklad zodpovednosti advokáta, a to výkon advokácie. Pokiaľ išlo o vznik škody vzniknutej žalobkyni, odvolací súd uviedol, že dôkazné bremeno spočíva

na žalobkyni, ktorá reálnu existenciu škody v konaní nepreukázala a uplatnený nárok nezodpovedá definícii škody ako občianskoprávnej kategórii. Tretí predpoklad zodpovednosti advokáta – príčinnú súvislosť medzi výkonom advokácie a škodou – podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa taktiež nepreukázala a samotná pravdepodobnosť tu nestačí. Vzťah medzi zanedbaním výkonu advokácie tak ako to tvrdí žalobkyňa a vznikom škody musí byť bezprostredný nie sprostredkovaný a nemôže vychádzať len z predpokladu a pravdepodobnosti úspechu žalobkyne v pôvodnom konaní sp. zn. 18 Cb 92/1997. Konštatoval, že žalobkyňa objektívne nemá možnosť preukázať, že v dôsledku výkonu advokácie žalovaného vzniklo jej právo na náhradu škody voči žalovanému a preto je v dôkaznej núdzi, keďže objektívne nemá možnosť preukázať, že uplatnením námietky započítania, ďalších námietok a podaním odvolania by bola v konaní 18 Cb 92/1997 úspešná. Odvolací súd uviedol, že podmienky zodpovednosti žalovaného podľa § 21 ods. 1 zákona č. 132/1990 Zb. v znení neskorších predpisov preukazuje žalobkyňa. Pokiaľ by ich preukázala bez pochybností a uniesla dôkazné bremeno, bola by v konaní úspešná a v takom prípade by nastúpila do úvahy na strane žalovaného dôkazná povinnosť vyplývajúca z ustanovenia § 21 ods. 4 zákona č. 132/1990 Zb., pretože advokát sa zbavuje zodpovednosti len v prípade, pokiaľ všetky podmienky na náhradu škody voči jeho osobe podľa § 21 ods. 1 zákona č. 132/1990 Zb. sú preukázané. V prejednávanej veci však na strane žalovaného nie je dôkazné bremeno, toto je výslovne na strane žalobkyne, ktorá ho neuniesla. Uviedol, že pokiaľ by žalobkyňa bola v konaní 18 Cb 92/1997 úspešnou účastníčkou, bolo by možné uvažovať o škode a o zodpovednosti advokáta podľa zákona č. 132/1990 Zb. Odvolací súd vzhľadom na svoj nesúhlas so spôsobom, akým súd prvého stupňa v konaní vykonal dokazovanie, neuspokojil sa so skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, dokazovanie zopakoval a dospel k vlastným skutkovým záverom, na základe ktorých zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa v jeho vyhovujúcej časti a v jeho zamietajúcej časti rozsudok ako vecne správny potvrdil a v časti týkajúcej sa trov konania štátu, účastníkov a súdneho poplatku rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa samostatným uznesením z 20. augusta 2008 č.k. 17 C 394/2001-564 uložil žalobkyni povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v sume 165 039,50 Sk (5 478,30 Eur) do 15 dní na účet advokáta, náhradu trov konania štátu nepriznal, o súdnom poplatku a trovách vedľajšieho účastníka nerozhodol. Na odvolanie žalobkyne odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil uznesením z 27. januára 2009 sp. zn. 5 Co 262/2008, 5 Co 263/2008.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala včas dovolanie žalobkyňa. Navrhla rozsudok odvolacieho soudu zrušiť v celom rozsahu vo veci samej (t.j. v potvrdzujúcom i zmeňujúcom výroku), pretože rozhodnutie odvolacieho soudu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Poukázala na predchádzajúce zrušujúce uznesenie odvolacieho soudu, ktorým bol súd prvého stupňa viazaný a v ktorom odvolací súd vyslovil, že sú splnené predpoklady zodpovednosti za škodu pokiaľ ide o porušenie právnej povinnosti a príčinnej súvislosti. V ďalšom konaní sa preto súd zaoberal len existenciou škody na ktoré zistenie odvolací súd uložil súdu prvého stupňa vykonať všetky dôkazy o pohľadávkach žalobkyne, ktoré sa mali vykonať v pôvodnom konaní. Súd prvého stupňa za tým účelom nariadil znalecké dokazovanie, z ktorého pri svojom rozhodovaní vychádzal a tak určil výšku škody, ktorá žalobkyni vznikla. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že využitím listinných dôkazov o nárokoch žalobkyne a náležitým odborným postupom advokáta bolo možné očakávať započítanie pohľadávok žalobkyne až do výšky 338 247,-- Sk, čím by nebola vznikla žalobkyni ani povinnosť platenia úrokov z omeškania. Za dôvodný tiež považuje nárok na náhradu škody pokiaľ ide o trovy exekučného konania, ktorým nemohla objektívne zabrániť, pretože o skončení konania 18 Cb 92/1997 sa dozvedela až z upovedomenia o začatí exekúcie Ex X., pretože žalovaný ju nevyrozumel o vydaní rozhodnutia v základnom konaní. Za preukázanú považuje aj existenciu príčinnej súvislosti medzi výkonom advokácie žalovaného a škodou, pretože advokát zodpovedá za nedbanlivosť, v dôsledku ktorej sa klientovi zmenšili, či dokonca zanikli možnosti obhájiť svoje záujmy. Na zanedbanie povinnosti žalovaného žalobkyňa poukazovala vo svojich podaniach v celom konaní a má za to, že žalovaný svojou neúčastou na pojednávaníach na ktoré bol predvolávaný, hlavne však nevyužitím dôkazov o pohľadávkach žalobkyne, neoznačením žiadnych dôkazov súdu na preukázanie tvrdení žalobkyne uvádzaných v odpore zmaril dokazovanie, čím privodil škodlivý následok pre žalobkyňu. Za nesprávny považuje názor odvolacieho soudu, že v tomto konaní nemožno vykonať dokazovanie, ktoré malo byť vykonané v pôvodnom konaní a to pre prekážku veci rozsúdenej a bolo by ho možné vykonať len v konaní o obnove. Potrebné je totiž brať zreteľ na to, že v danom prípade podmienky obnovy konania nie sú dané. Za rozpor s vecnou logikou považuje aj názor odvolacieho soudu, že žalobkyňa by mala nárok na náhradu škody len v prípade, že by bola v pôvodnom konaní úspešná, pretože v takom prípade by nenastal škodlivý následok. Nesúhlasí s názorom odvolacieho soudu, že neuniesla dôkazné bremeno, že výkonom advokácie žalovaného jej vznikla škoda. Práve vykonaným dokazovaním

(znaleckým posudkom) bolo v konaní preukázané, že neuplatnením započítacích námietok v pôvodnom konaní došlo k nepriaznivému rozhodnutiu v pôvodnom konaní. Taktiež bolo preukázané, že žalovaný po vydaní rozhodnutia v neprospech žalobkyne nevykonával žiaden úkon smerujúci k preskúmaniu takého rozhodnutia, čo zakladá jeho zodpovednosť za škodu. Napadnuté rozhodnutie považuje za nezákonné aj z dôvodu, že odvolací súd vyhodnotil dokazovanie vykonané pred súdom prvého stupňa inak, ako ho vyhodnotil súd prvého stupňa bez opakovania všetkých dôkazov, ktoré si pre svoje rozhodnutie mal zabezpečiť. Domnieva sa, že ani po opakovanom výsluchu žalobkyne a svedka J. L. nevyplýnuli žiadne nové skutočnosti, ktoré by priviedli iný skutkový stav, pretože ich výpovede sú zhodné s ich pôvodnými výpoveďami. Podaním z 22. júna 2009 požiadala o odklad vykonateľnosti uznesenia z 20. augusta 2008 č.k. 17 C 394//2001-564 v spojení s uznesením z 27. januára 2009 sp. zn. 5 Co 262/2008, 5 Co 263/2008.

Žalovaný vyjadrenie k dovolaniu žalobkyne nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti uznesenia 17 C 394/2001 z 20. augusta 2008 v spojení s uznesením z 27. januára 2009 sp. zn. 5 Co 262/2008, 5 Co 263/2008 v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

V posudzovanej veci krajský súd rozhodol formou rozsudku tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti potvrdil a v jeho vyhovujúcej časti vo veci samej zmenil. Z obsahu dovolania žalobkyne vyplýva, že ním napáda oba uvedené výroky rozsudku odvolacieho súdu, teda dovolanie žalobkyne smeruje proti rozsudku krajského súdu vo veci samej ako celku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), pristúpil k riešeniu otázky, či dovolanie smeruje proti výroku rozhodnutia, ktorý možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie, či už smeruje proti rozsudku alebo proti uzneseniu, je vždy prípustné, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak tento opravný prostriedok neprípustný.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Z obsahu dovolania žalobkyne vyplýva, že dovolaním napadla rozsudok krajského súdu jednak vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku vo zvyšku žalobu zamietajúcu, ale tiež vo výroku, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že v napadnutej vyhovujúcej časti v sume 444 598,-- Sk (14 757,949 Eur) žalobu zamietol.

Pri skúmaní prípustnosti dovolania dospel odvolací súd k záveru, že dovolanie je prípustné nielen proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ale aj proti jeho potvrdzujúcemu výroku. V súvislosti so skúmaním prípustnosti dovolania odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ odvolací súd v potvrdzujúcom výroku potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcom výroku z celkom iného právneho dôvodu ako súd prvého stupňa (nedostatok zodpovednosti advokáta, nepreukázanie vzniku škody a príčinnej súvislosti), potom ho aj v tomto výroku, napriek jeho formálnemu označeniu ako potvrdzujúcemu, treba považovať za zmeňujúci. Z hľadiska prípustnosti dovolania bol teda rozsudok odvolacieho súdu v označených výrokoch zmeňujúci a dovolanie žalobkyne bolo prípustné. Okrem toho však aj v prípade, ak by potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu mal byť považovaný za potvrdzujúci, nebolo by podľa názoru dovolacieho súdu v súvislosti so skúmaním prípustnosti dovolania v predmetnej veci správne rozlišovať

medzi potvrdzujúcim a zmeňujúcim výrokom rozsudku odvolacieho súdu a uplatniť rozdielny procesný režim osobitne pokiaľ ide o prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu výroku a osobitne pokiaľ ide o prípustnosť dovolania proti zmeňujúcemu výroku, pretože ide stále o jeden nárok na náhradu škody vyplývajúcej zo zodpovednosti advokáta voči klientovi, ktorú mal spôsobiť pri poskytovaní právnej služby. V spojitosti s dôsledkami posudzovania otázky spoluzodpovednosti žalobkyne na vzniku škody v rámci dovolacieho konania by odporovalo zásadám spravodlivého procesu odmietnutie prípustnosti dovolania proti výroku o časti nároku len pre iný procesný režim, najmä keď odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní vznik škody nepreukázala.

Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkovi podať dovolanie len z tých dôvodov, ktoré sú taxatívne uvedené v § 241 ods. 2 O.s.p. Dovolanie môže byť podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. V dovolaní uplatnený dovolací dôvod neposudzuje dovolací súd len podľa toho, ako bol označený, ale podľa jeho obsahu (§ 41 ods. 2 v spojení s § 243c O.s.p.). Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uvedenými dovolacími dôvodmi, vrátane ich obsahového vymedzenia.

Žalobkyňa v dovolaní tvrdí, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), konkrétne však neuvedenou.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Z obsahu dovolania žalobkyne je zjavné, že namieta nesprávne právne posúdenie veci v tom, že odvolací súd nesprávne konanie žalovaného v postavení advokáta, spočívajúce v neplnení si jeho povinností vyplývajúcich mu z plnomocenstva, nepovažoval za dôvod

vzniku jeho zodpovednosti za škodu v zmysle § 21 ods. 1 zákona č. 132/1990 Zb. Tým žalobkyňa v podstate vymedzila predmet dovolacieho konania, ktorým bol dovolací súd viazaný.

Z hľadiska skutkového nie je sporné udelenie plnej moci na zastupovanie žalobkyne žalovaným v konaní pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 18 Cb 92/1997 (por. plnomocenstvo z 10. novembra 1997 založené na čl. 58 spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 18 Cb 92/1997), podanie odporu advokátom z 10. novembra 1997 proti platobnému rozkazu (ukladajúcemu žalobkyňi povinnosť zaplatiť sumu 369 804,70 Sk s príslušenstvom ako aj trovy konania spolu vo výške 19 280,-- Sk) z ktorého vyplýva, že dodatočne budú súdu predložené listinné dôkazy preukazujúce tvrdenia uvádzané v odpore proti platobnému rozkazu, neúčast' advokáta na pojednávaniach súdu v dňoch 13. novembra 1998, 1. decembra 1998, 18. decembra 1998, 15. januára 1999, 28. januára 1999, jeho účasť na krátko odročenom pojednávaní dňa 19. februára 1999, tiež účasť na pojednávaní 19. apríla 1999, na ktorom bol vyzvaný na predloženie dôkazov preukazujúcich tvrdenia uvádzané v podanom odpore a to najneskôr na pojednávaní odročenom na termín 20. apríla 1999. Z obsahu spisu vyplýva, že právny zástupca sa pojednávania uskutočneného 20. apríla 1999 nezúčastnil, neprítomnosť neospravedlnil, požadované listinné dôkazy nepredložil. Dňa 23. apríla 1999 bol vo veci vyhlásený rozsudok v neprítomnosti právneho zástupcu tam žalovanej, ktorý mu bol doručený 6. septembra 1999, odvolanie proti nemu podané nebolo. Sporným nie je ani to, že predmetný rozsudok bol exekučným titulom v konaní vedenom pod sp. zn. Er 3395/1999. Sporným zostalo, či žalovaný zodpovedá za zníženie majetku žalobkyne, ktoré u nej nastalo v dôsledku exekučného konania.

V zmysle § 13 ods. 1 zákona č. 132/1990 Zb. (ktorý treba v danej veci aplikovať z dôvodu, že k tvrdenému vzniku škody došlo za účinnosti tohto zákona), je advokát pri výkone advokácie povinný zachovávať Ústavu, zákony a predpisy vydané na ich vykonanie a v ich medziach riadiť sa príkazmi klienta.

Podľa § 13 ods. 2 cit. zákona, advokát je povinný chrániť práva a oprávnené záujmy zastupovaného, konať pri tom svedomite, dôsledne využívať všetky zákonné prostriedky a uplatňovať, čo podľa svojho presvedčenia a príkazu klienta pokladá za prospešné.

Podľa § 13 ods. 3 cit. zákona, advokát je povinný dbať na to, aby jeho právna pomoc bola účelná a hospodárna.

Podľa § 21 ods. 1 cit. zákona, advokát zodpovedá klientovi za škodu, ktorú mu spôsobil v súvislosti s výkonom advokácie; zodpovednosť advokáta sa vzťahuje aj na škodu spôsobenú jeho koncipientom alebo jeho pracovníkom.

Podľa § 21 ods. 4 cit. zákona, advokát sa zbaví zodpovednosti podľa odseku 1, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho žiadať.

Úprava zodpovednosti advokáta za škodu je bez zreteľa na zavinení (objektívna zodpovednosť) založená na súčasnom splnení predpokladov, ktorými sú 1/ pochybenie pri výkone advokácie, 2/ vznik škody a 3/ príčinná súvislosť medzi nimi.

Porušenie právnej povinnosti pri výkone advokácie spočíva v existencii takého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom. Medzi základné povinnosti advokáta nepochybne patrí, že sa pri výkone advokácie riadi pokynmi a príkazmi klienta a súčasne je povinný postupovať v medziach Ústavy, zákonov a ich vykonávacích predpisov. Advokát je povinný svedomito chrániť práva a oprávnené záujmy klienta, dôsledne využívať všetky zákonné prostriedky, uplatňovať, čo podľa svojho presvedčenia a príkazu klienta pokladá za prospešné a dbať o to, aby jeho právna pomoc bola účelná (§ 13 ods. 2, 3 zákona č. 132/1990 Zb.). Súčasťou týchto povinností je bezpochyby tiež povinnosť advokáta riadne a včas (priebežne) informovať klienta o postupe pri vybavovaní veci a o všetkých nových okolnostiach relevantných z hľadiska veci, v ktorej zastupuje. Uvedené povinnosti má advokát počas celej existencie právneho vzťahu založeného zmluvou o poskytnutí právnej pomoci. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že svedomitým nie je taký výkon advokácie, ktorý nesie znaky ľahostajnosti, nedostatočného záujmu o klienta a jeho vec, resp. ktorý nezohľadňuje reálny stav veci alebo tento stav nedoceňuje. V takomto prípade nemožno vylúčiť vznik zodpovednosti advokáta za škodu spôsobenú splnomocniteľovi, avšak musia byť splnené aj ďalšie predpoklady jej vzniku, t.j. existencia škody a príčinná súvislosť.

Za škodu treba aj v prípade zodpovednosti advokáta v zmysle § 21 zákona č. 132/1990 Zb. považovať majetkovú ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného

a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Podmienku, že výkon advokácie nebol advokátom vykonávaný riadne, je treba posudzovať z hľadiska ustanovenia § 13 zákona č. 132/1990 Zb. O vzťah príčinnej súvislosti sa jedná, ak vznikla škoda následkom výkonu advokácie, t.j., pokiaľ by nedošlo k pochybeniu advokáta, mohol klient právo úspešne uplatniť.

Z obsahu spisu (najmä však z obsahu pripojeného spisu 18 Cb 92/1997) nevyplýva, že žalovaný v rámci konania vedeného pod sp. zn. 18 Cb 92/1997 svedomito a dostatočne plnil povinnosti advokáta (§ 13 až 21 zákona č. 132/1990 Zb.), predovšetkým povinnosť dbať o ochranu práv a oprávnených záujmov klienta, využívať všetky zákonné prostriedky slúžiace záujmom klienta a informovať ho priebežne o stave konania, v ktorom zastupuje. Dovolací súd poznamenáva, že pri poskytovaní právnej pomoci je prvoradý záujem klienta (por. § 8 ods. 1 Zásad výkonu advokácie schválených konferenciou advokátov 11. decembra 1999 – platných v rozhodnom čase). Advokát je povinný bezodkladne upovedomiť klienta o všetkých dôležitých skutočnostiach a úkonoch (por. § 9 Zásad výkonu advokácie). Pokiaľ žalovaný v priebehu konania vedeného pod sp. zn. 18 Cb 92/1997 nepodal žalobkyni žiadnu informáciu o veci v ktorej zastupoval, nemožno považovať plnenie jeho povinností súvisiacich s výkonom advokácie za postačujúce. Z obsahu pripojeného spisu 18 Cb 92/1997 vyplýva, že žalovaný už v podanom odpore proti platobnému rozkazu uviedol, že dôkazy na podporu svojich tvrdení dodatočne do súdneho spisu doloží, t.j. bol si vedomý, že dôkazná povinnosť nebola splnená. Z obsahu spisu však vyplýva, že nielenže tak neurobil počas 9 mesiacov trvania sporu ale ani na základe uznesenia konajúceho súdu, ktorý mu takúto povinnosť uložil priamo na pojednávaní a poskytol mu na to lehotu do ďalšieho pojednávania určeného na termín 20. apríla 1999, ktorého sa bez ospravedlnenia nezúčastnil a požadované listinné dôkazy súdu nezaslal. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že žalovanému bol rozsudok súdu doručený do vlastných rúk 6. septembra 1999, z ktorého je zrejmé, že žalobe bolo vyhovené predovšetkým z dôvodu, že žalobkyňa (tam žalovaná) nepredložila listinné dôkazy na podporu svojho tvrdenia ani na základe výzvy súdu. Odvolanie proti tomuto rozsudku podané nebolo a žalobkyňa sa o tom, že konanie bolo ukončené, dozvedela až z upovedomenia o začatí exekučného konania. Ako dôvod nepodania odvolania proti rozsudku nemôže obstať tvrdenie žalovaného o nemožnosti skontaktovania sa so žalobkyňou, pretože, žalovanému, ako advokátovi zodpovedne brániacemu záujmy klienta, nič nebránilo

v tom, aby v prípade nemožnosti skontaktovania sa s klientom podal i tzv. blanketné (neodôvodnené) odvolanie (naviac pri vedomosti o nesúhlase klienta s uplatnenou žalobou).

Tak, ako jedným z prvotných úkonov advokáta vo vzťahu ku klientovi je prevzatie a príprava zastúpenia (por. § 16 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 240/1990 Zb. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci platnej v rozhodnom čase), má byť jedným z jeho posledných úkonov v súvislosti s ukončením zastupovania úkon advokáta, v rámci ktorého podá klientovi záverečnú informáciu o stave veci v ktorej zastupoval, vrátane odovzdania rozhodnutia súdu. Po skončení zastúpenia je advokát povinný v primeranej lehote vrátiť klientovi doklady, ktoré mu zveril a iné doklady, ktoré mu patria (viď § 10 ods. 2 Zásad výkonu advokácie). Po skončení zastúpenia je advokát povinný vec s klientom finančne usporiadať (§ 12 Zásad výkonu advokácie).

Podmienku, že výkon advokácie nebol advokátom vykonávaný riadne, je treba posudzovať z hľadiska ustanovenia § 13 zákona č. 132/1990 Zb. O vzťah príčinnej súvislosti sa jedná, ak škoda vznikla následkom výkonu advokácie, t.j. bez pochybenia advokáta, mohol klient právo úspešne uplatniť.

Splnenie tejto podmienky bolo potrebné považovať za preukázané tiež vykonaným znaleckým dokazovaním, v ktorom bola preukázaná dôvodnosť námietok žalobkyne týkajúcich sa v konaní neuplatnenia opodstatnenosti námietok k fakturáciám dodávok, neuplatnenia dobropisov a pod. Ich nepredloženie v súdnom konaní malo za následok vydanie rozhodnutia v neprospech klientky žalovaného, s následným vymožením pohľadávky v exekučnom konaní.

Predmetom sporu je náhrada škody, ktorá mala byť žalobkyni spôsobená nečinnosťou žalovaného advokáta, jej bývalého právneho zástupcu. Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol z dôvodu, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno ohľadne vzniku škody a príčinnej súvislosti, keď dôkazné bremeno v takomto konaní žalovaný nemá. Dospel k záveru, že len v prípade úspešnosti v pôvodnom konaní by žalobkyňa mohla preukázať vznik škody, keď v konaní o náhradu škody nie je možné opätovne vykonávať dôkazy a nahrádzať tak dôkazy, ktoré mali byť vykonané v pôvodnom konaní. Tento názor nemožno považovať za správny.

V danom prípade v dôsledku nečinnosti advokáta v pôvodnom konaní neboli predložené dôkazy preukazujúce tvrdenia jeho klienta, t.j. súd rozhodol len na základe dôkazov a tvrdení, ktoré mal k dispozícii. V dôsledku nečinnosti advokáta, proti rozsudku súdu nebolo podané odvolanie. Otázka vzniku škody, ako jedného z predpokladov všeobecnej i objektívnej zodpovednosti za škodu je síce otázkou skutkovou, avšak posúdenie, ktoré skutkové okolnosti sú z hľadiska naplnenia hypotézy právnej normy rozhodujúce, je posúdením právnym. Názor odvolacieho súdu, z ktorého vychádza jeho rozhodnutie, že škoda spočívajúca v tom, že žalobkyňa nebola úspešná v konaní, môže vzniknúť až v prípade, ak by v konaní úspešná bola, nie je správny. Vznik škody predstavovaný zaplatením vymáhanej sumy v spojení s nákladmi exekučného konania, ktoré by žalobkyňa nemusela vynaložiť pri obvyklom slede udalostí, nebyť tvrdeného pochybenia žalovaného pri výkone advokácie, možno preukázať aj inak než súdnym rozhodnutím v pôvodnom konaní (naviac pri tvrdení nemajúcom logický základ, že len v prípade úspechu v konaní žalobkyňa by vznik škody preukázala). Vznik škody na strane žalovanej v takom prípade predpokladá, že jej povinnosť na plnenie nebola daná, jej námietky na súde neboli zohľadnené a tieto námietky už nemôže uplatniť, pretože sú premlčané a v rámci exekučného konania bola pohľadávka vymožená. Otázku dôvodnosti a existencie povinnosti žalobkyne na plnenie proti jej veriteľovi i otázku opodstatnenosti jej námietok proti pohľadávke možno riešiť v konaní o náhradu škody ako otázku predbežnú, bez toho, aby sa týmito námietkami zaoberal súd v pôvodnom konaní. Je totiž na žalobkyni, aby preukázala také skutkové okolnosti, ktoré dôvodnosť jej námietok preukážu. V prejednáwanej veci súd prvého stupňa na preukázanie týchto tvrdení nariadil vo veci znalecké dokazovanie, z ktorého záverov pri svojom rozhodovaní správne vychádzal.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na právnom posúdení veci, ktoré dovolací súd nepovažuje za správne. Žalobkyňa preto opodstatnene uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 243b O.s.p.) a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd preto zrušil aj výrok uznesenia odvolacieho súdu dovolaním nenapadnutého z 27. januára 2009 sp.zn. 5 Co 262/2008, 5 Co 263/2008, ktorým

potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa týkajúce sa trov konania, keď rozhodnutie o trovách konania je závislé na výsledku konania (§ 206 ods. 2 veta druhá O.s.p.) a o trovách konania bude rozhodnuté až v konečnom rozhodnutí o veci (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. novembra 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová